

PROGRAMMA
IN
EXSEQVIIS

PRORECTORIS MAGNIFICI
GEORGII WOLFGANGI
WEDELII

P. P.
IN
ACADEMIA IENENSI.

LITTERIS FICKELSCHERRIANIS.

Biogr. erud.
D. 232, 56.

Kitt. Erud. Sing. - Voll. Erhab. -
R. Mag. Soc. 16

PRORECTOR ACADEMIAE IENENSIS
IO. IACOBVS SYRBIVS,

PHILOSOPHIAE PRIMAE ET RATIONALIS PROFESSOR
PVBLICVS ORDINARIUS ET ORDINIS
PHILOSOPHICI DECANVS

CVM PROFESSORIBVS RELIQVIS
S. D.
C I V I B V S.

Plendida academiæ RECTORIS auctoritas est priuilegiaque, quibus ipsum imperatores, reges ac principes ornarunt, plane sunt illustria, siue dignitatis locum, qui ei debetur, siue academica scepta regiminis simulacrum, siue peculiarem corporis cultum respiciamus, quæ & ipsa MAGNIFICI adpellatio splendoris, grauitatis, estimationis plenissima, & a regibus aliisque illustrissimis personis usurpata satis superque significat. at quamuis in summo honoris fastigio positi, amplissimis fortunæ muneribus ornati, etiam meritorum copia præstantiaque cum quolibet certent, omnesque officii partes moderentur sapientissime, a dura tamen moriendi lege rectores academiæ haud exceptos esse, & hoc litterarum domicilium lugens testatur. qua purpura quippe academica conspicuos mors veluti iratiori fato abstulit anno MDLXXI. d. xxi. nouembr. IO. ROSAM, qui diuinoris doctrinæ litteras professus: anno MDLXXXII. d. xii. martii ANDREAM

ELLINGERVM artis medicæ professorem : MDCII. d. XII.
april. NICOLAVM REVSNERVM , disciplinarum iuris
doctorem publicum & superiori anno virum illustrem
GEORGIVM WOLFGANGVM WEDELIVM,
Schwarzæ prædium hereditarium tenentem, medicæ artis
doctorem, sacri palatii comitem, comparet a consiliis, etiam
aulicis & archiatrum serenissimi ac potentissimi imperatoris
romani semper augusti, eminentissimi electoris Moguntini,
serenissimorum Saxonie ducum, nec non praxeos & chimiæ
professorem publicum ordinarium, totius academiæ & ordinis
medicorum seniorem, cuius funus hodie animo perturbato &
perculso indicimus. amisimus enim virum eruditionis laude
& fama, quæ musarum orbis patet, illustrem, in quo omnes ar-
tes atque disciplinæ liberales, maxime medicæ simul & quasi
fœdere copulatæ atque omnibus partibus numerisque expletæ
reperiebantur: virum vitæ atque animi sanctimonia celebra-
tum, cuius diuina virtus in maxima celebritate atque in ocu-
lis hominum exsplenduit: virum stabilis fortunæ muneribus
& dignitate insignem, immo ornamentum & præsidem nostræ
academiæ, in cuius fidem, prudentiam potestatemque omnia
erant tradita. quapropter non mirum, quod audita voce:
occidit, occidit MAGNVS WEDELIVS, PRORECTOR MAGNIFI-
CVS, miserabilis quoque audita fuerit comploratio, quum alii
maritum ac patrem fide maximum sibi ademptum desidera-
rent: alii vinculum amicitiae veræ atque officiosæ solutum
societatemque consiliorum & voluntatum sublatam lugerent:
alii quos suscepit libenter, susceptos fouit benigne & dato
ornandi loco, ornauit cumulate, de hoc salutis suæ erepto
munitione irent in lacrimas: litteræ, quas præsenti tuebatur
ope, fortunam suam casu hoc labefactatam dolerent, ac ma-
xime musæ nostræ ad primam acerbitatis tantæ famam ita ca-
derent animis, vt nullo consolationis genere erigi posse & ab
angoribus auocari viderentur. nec mirum, quod dolorem,
qui tempore, vt fit, cœpit mitigari & leuari, commemorando
tristissimam hanc iacturam, reuocemus, etiam memoria hac
lugubri augeamus.

Sunt medici, qui pontificis romani auctoritate ob
mitorum copiam sanctorum ordini adscripti, & in quorum
memoriam festi dies celebrati sunt religiose, ex quibus AEMI-

LIA-

LIANVM, ALEXANDRVM, ANTIOCHVM, ANTONIVM, CY-
RVM, CAESARIVM, COSMVM ET DAMIANVM, DIONYSIVM,
IOACHIMVM IAPONENSEM, IO. DAMASCENVM, NICERE-
TAM, PANTALEONEM, PAPILVM, THEODOTVM, vt de aliis
taceamus, memorasse sufficiat. equidem quum emendata cæ-
lestique beneficio instaurata sacra sequimur, plane ab huius-
modi alieni sumus superstitione; memoriam tamen eruditio-
ne, virtute ac fama illustrium virorum & in his maxime
WEDELII, Prorectoris nostri, cuius laudem constitutum
rerum naturæ corpus comitem æui sui trahet, sancte & pro
religionis nostræ ratione rite celebramus. ac quamuis ipsius
meritorum ea sit magnitudo copiae, vt ista nec disertissimus
orator pro dignitate persequi ac facundia sua capere possit:
ea ipsa tamen nec non officium nostrum tantum funus tac-
tum efferri, sine ingrati animi crimine non permittunt, inpri-
mis quod duo sunt, quæ illustrium virorum exemplis decet
obseruari, grata memoriæ veneratio & sollers virtutum imi-
tatio. annus seculi superioris XLV. eiusque dies XII. nouembr.
erat, quo natura non effœta in Lusatiaæ inferioris oppido,
quod Golsena dicitur, eum virum parturiebat, qui litterarum
præsidium, rerum magnarum amplissimæque fortunæ ma-
gnum lumen futurus erat. natus est parentibus & familiæ &
ingenii & omnium virtutum laude egregiis, viro maxime re-
uerendo amplissimoque M. IO. GEORGIO WEDELIO, sacro-
rum tum Golsenæ, & posthac Sprembergensium antistite præ-
cipuo; matre vero matrona clarissima EVA, filia ALEXANDRI
KOHLII, qui in coetu diuiniori Golsensi partes suas sancte
obiit, etiam pro constanti confessione religionis christianæ
vltimum idque grauissimum suscepit supplicium, matrimonii
societate cum ELISABETHA, filia GEORGII DANCKERI oppidi
Golsensis consulis coniunctus quiue parentes habuit VALEN-
TINVM KOHLIVM, scholæ Schliebensis rectorem & EVAM,
natalibus Meurerianis oriundam. auus WEDELIO nostro fuit
IO. GEORGIVS WEDELIVS, reddituum præfectus electoris Pa-
latini & in oppido Eschenbacensi consul, senatoris ibidem
IO. WEDELII filius: auia vero MARIA nata a CASPARE MAR-
QVARDO, qui salinis præfuit & Kemnath superioris Palatinatus
consulatu feliciter functus. quantas fautrix natura opes ha-
bet,

bet, quibus nascentium indolem instruat atque ornet, eās
omnes in NOSTRVM contulit ac cumulauit: quapropter si-
mulac ingenii vis apparuit, creditus est Golsenæ fidei CASPA-
RIS DOLCII, cui amoenam & suauem & doctrinæ capacem in-
dolem ita probauit, vt anno MDCLVI. d. XXIX. april. de patris
sententia ad illustrem prouincialem scholam Portensem ad-
missus, vbi magnam laudis materiam reperit, & ad ingredien-
da artium liberalium studia nactus duces IO. KVHNIVM, IV-
STVM GVTBIER, IO. BARTHOLOMAEI, IO. GEORGIVM
LAVRENTII, GALHOFIVM ET IO. HENRICVM WILHELMV,
pro diuinæ mentis ardore tanta cepit incrementa, vt ætatem
superante ingenii cursu de *laudibus Ciceronis* itemque *Horatii Flacci*
declamaret recitaretque carmen genere alcaico conscriptum,
etiam alios certandi labore gloriaque vinceret felicissime. sic
rite posuit fundamenta eaque firmiora, quum elegantioris do-
ctrinæ litteris, quæ gratiam addunt seueroribus disciplinis,
quæ iuuentutem alunt, senectutem oblectant, per gentes ac
nationes proferunt famam, impleret pectus, nec ad grauiora
adgressus illarum curam ex animo abiiceret. hinc ann. MDCLXII.
d. XVIII. april. lenam profectus & operam dedit sapientiæ, con-
templationi in primis naturæ & mathezeos studiis, in quo lau-
dis cursu præter ceteros coluit & sectatus est IO. PRAETORIVM,
ordini philosophorum adscriptum, CASPAREM POSNERVM
& ERHARDVM WEIGELIVM, professores excellentissimos,
quæ adiumenta quum collegisset sibi cumulate, arti medicæ
penitus sese tradidit institutioni GOTHOFREDI MOEBII, IO.
THEODORI SCHENCKII, IO. ARNOLDI FRIDERICI, GVER-
NERI ROLFINCII medicorum meritis ac fama insignium ad-
dictus; ac prout ad magna illustriaque erat natus, sic acer-
rima ipsius mentis acies non permisit, vt quieti se traderet at-
que industriam remitteret, omnemque adeo mollitem & lu-
xuriam magno studio ac summa contentione auersatus. proin-
de varia ad disputandum argumenta proposuit & præsidio
laudati ROLFINCII, qui ipsum singulari complexus est amore
deque eo dicere solitus: *tu potius eges freno, quam stimulis* firmatus
ter disputauit magno gratulantium applausu. exactis heic quin-
que annis anno MDCLXVII. concessit Landsbergam & medi-
cinam facere instituit; reuersus autem perlustrata Silesiæ parte
& Witebergam Lipsiamque itinere facto lenam ann. MDCLXVII.
sum,

summos artis suæ honores laboris fructus impetravit, quam dignitatem defendere instituit & suscepit commentationibus de *pollutione nocturna, opio, diebus criticis* extulit sese altius, scholasque cum magno audientium concursu aperuit. habent hoc magna ingenia & magnæ mentes, ac facile proprium habent, vt rerum factorumque gloria protinus se a vulgo disiungant, vi sua indita se moueant, veluti alis prouehant flammamque obiectæ caligini resistentem tenebrasque dissipantem imitentur. quocirca data laudis ac meritorum facultate, nitebatur altius, petebat sublime, quod & mentis ardore incitatus propitio numine ascendit feliciter, adeo vt in ipso virum magnum INGENIO, magnum VIRTVTE mirari, venerari debeamus.

INGENIO igitur magnus fuit WEDELIVS. longum esset narrare, quibus studiis, qua contentione litteras iuuerit, ornauerit & in maiorem melioremque protulerit locum, & quantam subinde nominis famam existimationemque sibi conciliauerit. fata lugemus HIPPOCRATIS, medicorum principem desideramus, cui incredibilis medicinæ notitia, continens contemplatio rerum naturæ abstrusissimarum, remediaque prompta & præsentissima nonsolum apud communis sortis homines; sed & illos, quos deus in summo rerum humanarum fastigio collocauit, imperatores, reges, principes singularem venerationem, summam dignitatem famamque pepererunt. eruit plurima atque scrutatus diligentissime, pleraque inuenit, prope extincta instaurauit, quæve exactissima ratione ac diuina mente rimatus, ad publicos usus adulit ac posteritati commendauit. neque angustis intra vnius generis litteras terminis diligentiam suam circumscribebat. exemplis enim THEODORI IANSONII ab ALMELOVEEN, BARTHOLINORVM, OLAI BORRICHII, ABRAAMI BERKELII, HERM. CONRINGII, ANTONII VAN DALEN, CASP. HOFFMANNI, MEIBOMIORVM, PATINORVM, THOMAE REINESII, IAC. SPONII, IAC. TOLLII aliorumque otium elegantiæ atque humanitatis doctrinæ consecravit, sibique principem locum inter medicos politioris musæ huius vindices effecit. sed tamen non est, quod de ingenio atque eruditione WEDELII, quæ in clarissima luce omniumque conspectu posita est, copiose differamus. doctorem excellentissimum discipuli multarum regionum, prouinciarum, vrbium loquuntur, quorum maximi ad ipsum facti

facti sunt concursis, quos & docuit incredibili suavitate, summa eruditione, idque tam perspicue, itaque sincere, ut omnium ad se oculos animosue aduerteret. loquuntur WEDELIVM tot in non vnius disciplinæ genere publicata monimenta, dissertationum numero CCLXI. tanta moles & scripta alia, quæ sunt:

- I. *Progressus academie naturæ curiosorum, catalogo patronorum & collegarum expressus* MDCLXXX. 4.
- II. *Opiologia ad mentem academie naturæ curiosorum* MDCLXXXII. 4.
- III. *Specimen experimenti chimici noui de sale volatili plantarum* edit. II. MDCLXXXII. 12.
- III. *Experimentum chimicum ipsum, quo demonstratur, posse ex plantis parari sal volatile, etiam sine igne & additamentis* ed. II. MDCLXXXII. 12.
- V. *Aphorismi aphorismorum, id est aphorismi Hippocratis in porismata resoluti* MDCLXXXII. 12.
- VI. *Theoremata medica, seu introductio ad medicinam* ed. II. MDCXCII. 12.
- VII. *Tabule synopticae de compositione medicamentorum extemporanea* edit. II. MDCCI. fol.
- VIII. *De medicamentorum compositione liber, tribus sectionibus distinctus* edit. II. MDCXCIII. 4.
- VIII. *Pharmacia in artis formam redacta* edit. II. MDCXCIII. 4.
- X. *Pharmacia acroamatica* MDCLXXXVI 4.
- XI. *Tabule chimicae synopticae cum prefat. ad amplissim. alchimie addictorum ordinem* MDCXCII. 4.
- XII. *Introductio in alchimiam* MDCCVI. 4.
- XIII. *De medicamentorum facultatibus cognoscendis & applicandis libri duo* MDCXCVI. 4. qui in linguam Anglic. translati sunt.
- XIII. *Amoenitates materie medice libris II.* MDCCIII. 4.
- XV. *Syllabus materie medice selectioris* MDCC. 4.
- XVI. *Theoria saporum medica sectionibus XI* MDCCIII. 4.
- XVII. *Physiologia medica sectionibus IV. distincta* edit. II. MDCCIII. 4.
- XVIII. *Physiologia reformata* MDCLXXXVIII. 4.
- XVIII. *Pathologia medica dogmatica sectionibus III.* MDCXCII. 4.
- XX. *Tabule pathologico-therapeuticæ* MDCLXXXVII. fol.
- XXI. *Exercitationes pathologic. therapeuticæ* MDCXCVII. 4.
- XXII. *Exercitation. semiotico-pathologicæ* MDCC. 4.
- XXIII. *Consilium medicum de peste* ed. II. MDCCII. 4.
- XXIV.

XXIII. *Compendium praxeos clinicae exemplaris secundum ordinem casuum
Timei a Guldenklee MDCCVI. 4.*

XXV. *Exercitationum medico-philologicarum, sacrarum & profanarum cen-
turia prima MDCCI. 4. centuriæ secundæ decas prima MDCCIV. decas
secunda MDCCVIII. tertia MDCCXI. quarta MDCCXV. quinta
MDCCXX.*

XXVI. *Epitomes praxeos clinicae sect. 1. de morbis capitis MDCCX. 4.*

XXVII. *Schediasma de sale volatili oleoso MDCCXI. 4.*

XXVIII. *Exercitatio de usu rationis humane in sacris MDCCXIII. 4.*

XXVIII. *Compendium chimie theoretice & practice methodo analytica pro-
positæ MDCCXV. 4.*

XXX. *De morbis infantum liber MDCCXVII. 4.*

XXXI. *Experimentum curiosum de colchico veneno & alexipharmacō simplici
& composito MDCCXVIII. 4.*

loquuntur VVEDELIVM liberalissimæ inuitationes magnorum regum ac principum, qui respuplicas suas, suas musarum sedes ipsius lumine illustrari atque ornari voluerunt; fidem tamen, qua vitam spiritumque serenissimis Saxoniam ducibus deuouerat, maluit seruare. plurimi sunt fastigio fortunæ, splendore munierum, doctrinæ celebritate, meritorum fama maximi, egregii, viui, mortui viri & in Italia, & in Gallia & in Germania, ad quos dedit litteras & a quibus recepit. quotidie ad eum referebant de doctrinæ capitibus eruditæ, quibus promte & humaniter respondebat. quid multa? ipsa ingenii magnitudo, mira eruditionis copia, nitor & præstantia monimentorum, remedia felicissima eaque propria, quibus morbos, etiam difficillimos prohibuit vel expugnauit, effecerunt, vt simul ac virtus eius splendere cœpit, publicis muneribus admotus, ac posthac re bene gesta, sensim ac sensim maximis honoribus ornatus & insummo fortunæ & dignitatis gradu collocatus fuerit. etenim anno MDCLXVII. religiosissimus PRINCIPUM ERNESTVS ipsum Gotham euocauit & medici prouincialis munus ei tradidit, quod cum singulari auctoritate admirationeque omnium gesit. proinde anno MDCLXXXIII. dignissimus iudicatus, qui redux ex Belgio vacuam medico professore prouinciam in hac academia capeſſeret: & anno MDCLXXXV. a serenissimis Saxoniam ducibus IO. GEORGIO, FRIDERICO, ALBERTO, BERNHARDO, GUILIELMO ERNESTO in partem consilii vocatus ac nomine tituloque archiatri ornatus. nec hæc præmia meritis VVEDELII digna videban-

bantur, quum magna illorum adhuc fieret accessio. namque a serenissimis ac potentissimis imperatoribus romanis, a LEO-
POLDO quippe MDCXCIII. comes sacri palatii constitutus,
& a CAROLO VI. anno MDCCXVI. nec non MDCCXI. ab
eminentissimo electore Moguntino amplissima consiliarii di-
gnitate auctus, etiam ann. MDCCXVII. serenissimi princi-
pes GVILIELMVS ERNESTVS & ERNESTVS AVGVSTVS vo-
luerunt clementissime, vt esset ab ipsorum consiliis aulicis, &
anno MDCCVI. in societatem illorum venit, qui auspicis po-
tentissimi regis Borussiae meliores litteras in altius elegantiusue
fastigium promouere connituntur. magistratu academico de-
cies functus est & collegio medico saepe numero cum honore
tituloque *decani* praefuit. quæ omnia expresse demonstrant
INGENIO magnum VVEDELIVM.

Magnus fuit MENTE, cuius summam dignitatem praestan-
tiāque in virtute positam esse, recte semper censuit & reipsa,
sua viuendi ratione confirmauit. fuit in NOSTRO ad rem diui-
nam propensissima voluntas & studium pietatis maximum, pro
quo hoc egit & voluit, hoc dixit & sensit, vt deum semper
mente comprehenderet, eumque piis teneret cogitationibus.
cœtibus sacrī omnium diligentissime interfuit, quos celebra-
re nunquam vlla culpa aut negligentia omisit, adeo vt quid-
quid vel votis postulare, vel mente assequi potuit, ad pietatis
retulerit laudem ac præsidium tutelamque in diuino reposuerit
cultu. quam pietatem quamuis non in speciem & ostentatio-
nem, sed intra pectoris penetralia coluerit; nihilominus vt
ignis, latere non poterat, sed per alias virtutes earumque exer-
citaciones multiplices emicuit. in primis elucebat singularis
cura & amor in liberos tenerrimus & officiorum erga alios
incredibile studium, quibus data ipsis seruendi facultate, o-
mnes humanitatis partes præsttit, nec vñquam ita clausit opes
suas, vt miseris afflictisque eas non aperiret. non turgebat
pædagogico fastu, non inflatus opinione doctrinæ reliquos
præ se contemnebat, nec de illis iudicabat sinistre, recte cen-
sens, talem alios castigandi libidinem mentis corruptæ & a ve-
ro amore alienæ clarum esse indicium. muneribus suis omni
fide & diligentia satis fecit, et si vires corporis per senectutem
sensim ac sensim frangebantur. in aduersis, quibus & ipsius con-
stantiam deus explorauit, haud succubuit, omnesque casus et-
iam

iam grauissimos, vxorum ac liberorum iacturas forti tulit animo & pietate patientiae quasi scuto se firmauit. nam quod ad matrimonium adtinet, anno M DCLXIX. primum castissimum illius foedus pepigit cum virgine clarissima CHRISTINA SABINA, viri illustris ELIAE HENRICI AEMANNI, a consiliis sanctoribus serenissimi principis Isenacensis filia, & ex ea genuit anno MDCLXX. CHRISTINAM THEODORAM, paucis post mensibus defunctam: MDCLXXI. ERNESTVM HENRICVM, philosophiæ & medicæ artis doctorem insignem, etiam professorem academiæ huius meritis grauissimum, qui anno MDCCIX. mortalitatem suam finiuit: ann. MDCLXXIII. IVSTINAM REGINAM, quam consultissimus D. IOACHIMVS SEEKIVS, in provinciali curia caffarum patronus & in oppidano senatu syndicus domum duxerat morte erectam MDCXCVII. item ann. MDCLXXV. virum excellentissimum & vsu peritissimum IO. ADOLPHVM doctorem & professorem medicum celeberrimum, a consiliis & archiatrum serenissimorum Saxoniæ ducum, medicum prouincialem Saxo-Vinariensem, collegam nostrum exoptatissimum, quem & ingenio & virtute patri simillimum deus in ornamentum academiæ nostræ per longum tempus conseruet: ann. MDCLXXVI. ZACHARIAM GVILIELMVM, eodem anno mortuum & MDCLXXIX. CHRISTIANVM, qui primum sanitati tñendæ illustrissimi comitis de LIPPE præfuit; post hac autem feliciter medicinam morbis adhibuit Lubeçæ, vita defunctus MDCCXVI. quam coniugem, quæ nunquam ab eius societate & amplexu abstrahi atque seiungi debuit, si votis respondisset fortuna, anno MDCLXXIX. d. IIII. martii amisit. quo circa quum rationes non paterentur manere viduum, an. MDCLXXIX. sibi iunxit MARGARETHAM CATHARINAM, viri summe reuerendi D. IVSTI SOEFFINGII, sacrorum Rudolstadiensium antistitis principis & concilii ecclesiastici præsidis filiam & D. NEVBERGERI viduam omnes complexam laudes. qua quum anno MDCCVII. iterum orbaretur, æquo animo calamitatem tulit, donec nobilissima virgo SOPHIA CATHARINA, consultissimi D. ADOLPHI CHRISTIANI SCHELHASII in iudicio aulico caffarum patroni & oppidi huius consulis filia superioris luctus & solitudinis molestiam abigeret seque ipsi traderet in fidem matrimonii, ex qua suscepit anno MDCCVIII. IO. WOLFGANGVM: MDCCVIII. SOPHIAM

DORO-

DOROTHEAM: MDCCXL. CATHARINAM ELISABETHAM
WILHELMINAM & MDCCXIIIL CHRISTINAM REGINAM
SOPHIAM, quæ iam e vita excesit.

Sic vita VVEDELII illustris fuit, cuius splendori ne
quid deesset, mors quoque ipsi contigit illustris. quamuis enim
vires corporis senio graui frangerentur; animo tamen semper
vigente & firmo stetit partesque muneric diligenter præsttit,
adeo ut d. vi. septembris anni superioris concionem acade-
micam aduocauerit ac saluti nostrarum rerum prospexerit.
sed vehementi affectu commotus post meridiem dolorem
cordis ac maiorem virium imbecillitatem sensit, & ad horam
xii. noctis deliquio animi correptus tam pie, quam pla-
cide exspirauit, splendidissima RECTORIS MAGNIFICI
dignitate ornatus. CIVES carissimi! hodie funus magnifici
Prorectoris, illustris VVEDELII sacra honestandum
est oratione, quum d. x. sept. anni proxime transacti ipsius
corpus in templo Paullino solemniori ac debita pompa se-
pulturæ honore adfectum fuerit. merita VVEDELII, no-
bis non admonentibus, vestra religio ad exsequias digne
prosequendas vos inuitant. vixit igitur eheu! & viuere de-
sisti, qui dignus fuit immortalitate. vixit: immo viuit
GEORGIVS VOLFFGANVS VVEDELIVS
per seculorum memoriam. viuit in monumentis, quæ ex-
struxit ingenii: viuit fama gloriae virtutum: viuit viuet-
que in bonorum omnium memoria: atqui hoc est, quod
solatii vim ad mitigandum dolorem nostrum adferre potest.
P.P. sub academ. sigil. d. xxviii. mart. anno salutis reparatæ

M D C C XXII

